

VANHAN VAASAN SAIRAALA

Valtion mielisairaalan 48 paikkainen uudisrakennus

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILUN OHJELMA 29.6. - 21.10.2022

VANHAN VAASAN SAIRAALA

Valtion mielisairaalan 48 potilaspaikkainen uudisrakennus

ARKKITEHTUURIKUTSUKILPAILUN OHJELMA 29.6. - 21.10.2022

Sisällysluettelo

1.	KILPAILUKUTSU	4
1.1	KILPAILUMENETTELY	4
1.2	VÄHIMMÄISKELPOISUUSEHDOT	5
1.3	ILMOITTAUTUMINEN KILPAILUUN	5
1.4	KILPAILUA KOSKEVAT PAKOTE-EHDOT	5
2.	KILPAILUKOHDE	6
2.1	KILPAILUALUE	6
2.2	HISTORIA	7
2.3	NYKYTILANNE	8
2.4	SUOJELUMÄÄRÄYKSET	9
2.5	YLEISKAAVA	10
2.6	ASEMAKAAVA	11
2.7	ALUE JA PIHAPIIRI	12
2.8	PYSÄKÖINTI, LIIKENNEALUEET JA -YHTEYDET	12
2.9	PERUSTAMISOLOSUHTTEET	12
2.10	PURETTAVAT RAKENNUKSET	13
2.11	HÄIRIÖTEKIJÄT	13
3.	SUUNNITTELUOHJE.....	13
3.1	YLEISTÄ	13
3.2	UUDISRAKENNUKSEN SIOITTAMINEN	13
3.3	YKSIKÖIDEN LÄHEISYSPERIAATTEET	14
3.4	POTILASOSASTOT	15
3.4.1	OSASTON RAKENNE JA KULKUYHTEYDET	15
3.4.2	POTILASHUONE	15
3.4.3	TURVASOLU	16
3.5	OSASTON OMAT TILAT	17
3.5.1	OLESKELU- JA RUOKAILUTILAT	17
3.5.2	HOITOHUONE	17
3.5.3	TAPAAMISTILA	18
3.5.4	MONITOIMI-/RYHMÄHUONE	18
3.5.5	AISTIHUONE	18
3.5.6	SAUNA	18
3.5.7	KODINHOITOHUONE JA LIINAVAATEVARASTO	18
3.5.8	POTILAS-WC (SIS. NÄYTTENOTTO)	18
3.5.9	VARASTOT	18
3.6	OSASTON HUOLTO- JA TUKITILAT	19
3.6.1	LÄÄKEHUONE	19
3.6.2	JAKELUKEITTIÖ	19
3.6.3	SIIVOUS- JA HUOLTOTILAT	19
3.7	HENKILÖSTÖN TILAT	19
3.7.1	KANSLIA JA RAPORTTITILA	20
3.7.2	TAUKOTILA	20
3.8	OSASTOJEN YHTEISKÄYTTÖISET TILAT	20
3.8.1	PUKuhuoneet	20
3.8.2	VASTAANOTTO-/TOIMENPIDEHUONE	20
3.8.3	MONITOIMI-/RYHMÄTILA	20
3.8.4	VIERAILUHUONE (PERHEHUONE)	21
3.8.5	NEUVOTTELUTILA	21
3.8.6	POTILAIDEN OMAISUUSVARASTO	21
3.8.7	POSTIHUONE	21
3.8.8	MONITOIMISALI	21
3.8.9	KESKUSKEITTIÖ (VALMISTUSKEITTIÖ) JA HENKILÖKUNNAN RUOKASALI	22
3.8.10	VÄESTÖNSUOJATILAT	22
3.8.11	TALOTEKNISET JÄRJESTELMÄT JA -TILAT	22
3.8.12	TILAOHJELMA	23
3.8.13	ELINKAARIANALYYSI JA ILMASTOTAVOITTEET	23
3.9	ULKOTILAT	24
3.9.1	PARVEKKEET	24
3.9.2	KÄVELYPIHA JA ULKOILU	24
3.9.3	LIKENNE JA PYSÄKÖINTI	25

3.10	RAKENNUSTALOUS	25
4.	ARVOSTELUPERUSTEET.....	25
5.	KILPAILUPROSESSI.....	26
5.1	AIKATAULU	26
5.2	OHJELMA-ASIAKIRJAT	26
5.3	KILPAILUA KOSKEVAT KYSYMYKSET	27
5.4	KILPAILUSEMINAARI	27
5.5	TUOMARISTO	28
6.	PALKKIOT JA TOIMET KILPAILUN PÄÄTTYTTYÄ	28
6.1	PALKKIOT	28
6.2	KILPAILUN RATKAISU JA TULOKSEN JULKISTAMINEN	28
6.3	JATKOTOIMET KILPAILUN PÄÄTTYTTYÄ	28
6.4	KILPAILUEHDOTUSTEN KÄYTTÖOIKEUS	29
7.	EHDOTUKSEN LAADINTA JA SISÄÄNJÄTTÖ	29
7.1	KUSTANNUSTEN VÄLIARVIOINTI	29
7.2	EHDOTUKSEN ESITYSTAPA	29
7.3	EHDOTUKSEN SISÄÄNJÄTTÖ	31

1. Kilpailukutsu

Senaatti-kiinteistöt järjestää arkkitehtuurikutsukilpailun Vanhan Vaasan sairaala-alueelle rakennettavasta uudisrakennuksesta, johon sijoitetaan sairaalan kolme suljetuinta potilasosastoa (yhteensä 48 potilaspaiikkaa) sekä monitoimisali, valmistuskeittiö ja henkilökunnan ruokasali. Uudisrakennuksen tavoitelaajuus on 2 875 ohm², 5 444 brm² ja hankkeen kustannuspuite on 28,6 milj.€, alv 0 % (hintataso 94,0, 1/2022). Sairaala-alueen kiinteistöineen omistaa Suomen valtio/Senaatti- kiinteistöt ja Vanhan Vaasan sairaala on kohteessa käyttäjänä.

Kilpailun tavoitteena on luoda potilaille ja henkilökunnalle turvalliset ja viihtyisät olosuhteet sairaala-alueen kulttuurihistoriallista arvoa ja suojeltua rakennuskantaa kunnioittaen. Sairaalatoiminta alueella jatkuu näillä näkymin pitkälle tulevaisuuteen.

Potilaat ovat mielenterveyslain mukaisesti tahdostaan riippumatta psykiatrisessa hoidossa ja heidän itsemääräämisoikeuttaan voidaan rajoittaa. Suunniteltavien suljetuimpien osastojen potilaat käytännössä asioivat väkivaltaisuuksensa, itsetuhoisuutensa, karkausalttiutensa tai päihdehakuisuutensa takia osaston ulkopuolella vain valvotusti ja esimerkiksi ulkoilu tapahtuu aidatulla alueella.

Kilpailukieli on suomi ja kaikki kilpailuasiakirjat on laadittu suomeksi. Kysymyksiä voi esittää ja kilpailuehdotuksen jättää myös ruotsin kielellä.

Hankkeen käyttötarkoitus edellyttää erityisjärjestelyjä, mm. suunnittelijatahoja koskevien turvallisuussopimusten tekoa, vaitiolositoumuksetta toimittamista ja henkilöturvallisuusselvityksien hyväksyttyä suorittamista.

Hankkeen investointipäätöstä ei ole vielä tehty. Kilpailuvaiheen jälkeisen toimeksiannon ehtona on, että Senaatti-kiinteistöt tekee hankkeesta investointipäätöksen.

1.1 Kilpailumenettely

Määräaikaan mennessä ilmoittautuneiden suunnitteluryhmien kesken suoritetaan arvonta, jossa ehdokkaat arvotaan numerojärjestykseen. Arvonnan jälkeen viiden ensimmäisen suunnitteluryhmän osalta tarkastetaan vähimmäiskelpoisuusehtojen täyttyminen ja halu osallistua kilpailuun. Mikäli jokin edellä mainituista ryhmistä ei täytä vähimmäiskelpoisuusehtoja tai halua osallistua kilpailuun, valitaan numerojärjestykseen arvotuista ehdokkaista seuraava niin kauan, kunnes viisi kilpailijaa on valittu.

Kilpailun aikana järjestetään rakentamiskustannuksia koskeva väliarviointi (kts. 7.1). Sen tavoitteena on varmistaa, että kaikki kilpailuun jätettävät ehdotukset ovat toteutettavissa kilpailun järjestäjän antamassa kustannuspuitteessa.

Koska suunnittelutehtävä on toiminnallisesti erityisen haastava, viiden ryhmän kilpailun jälkeen tuomaristo valitsee voittajiksi kaksi ehdotusta, joiden tekijäryhmien kanssa tehdään suunnittelusopimus ehdotusten jatkokehitysvaiheen suunnittelusta (kts. 6.3). Jatkokehitysvaiheen jälkeen tehdään päätös toteutettavasta suunnitelmasta. Toteutettavaksi valitun suunnitelman laatineen suunnitteluryhmän kanssa tilaaja neuvottelee hankkeen suunnittelusopimukset.

Hankinta on EU kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankinnassa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista (1397/2016) soveltaen SAFA:n kilpailusääntöjä Senaatti-kiinteistöjen hankintamenettelyyn. Hankintailmoitus julkaistaan TED-tietokannassa osoitteessa <https://ted.europa.eu>.

1.2 Vähimmäiskelpoisuusehdot

Kilpailuun valitaan viisi suunnitteluryhmää. Arkkitehtisuunnittelija kokoaa suunnitteluryhmän. Suunnitteluryhmään tulee nimetä vastaavat suunnittelijat seuraavilta suunnittelualoilta (yksi henkilö / suunnitteluuala):

- arkkitehtisuunnittelu (ARK)
- rakenne- ja geotekninen suunnittelu (RAK)
- LVIAJ-suunnittelu (LVI)
- sähkö-, tele- ja valaistus suunnittelu (SÄH)

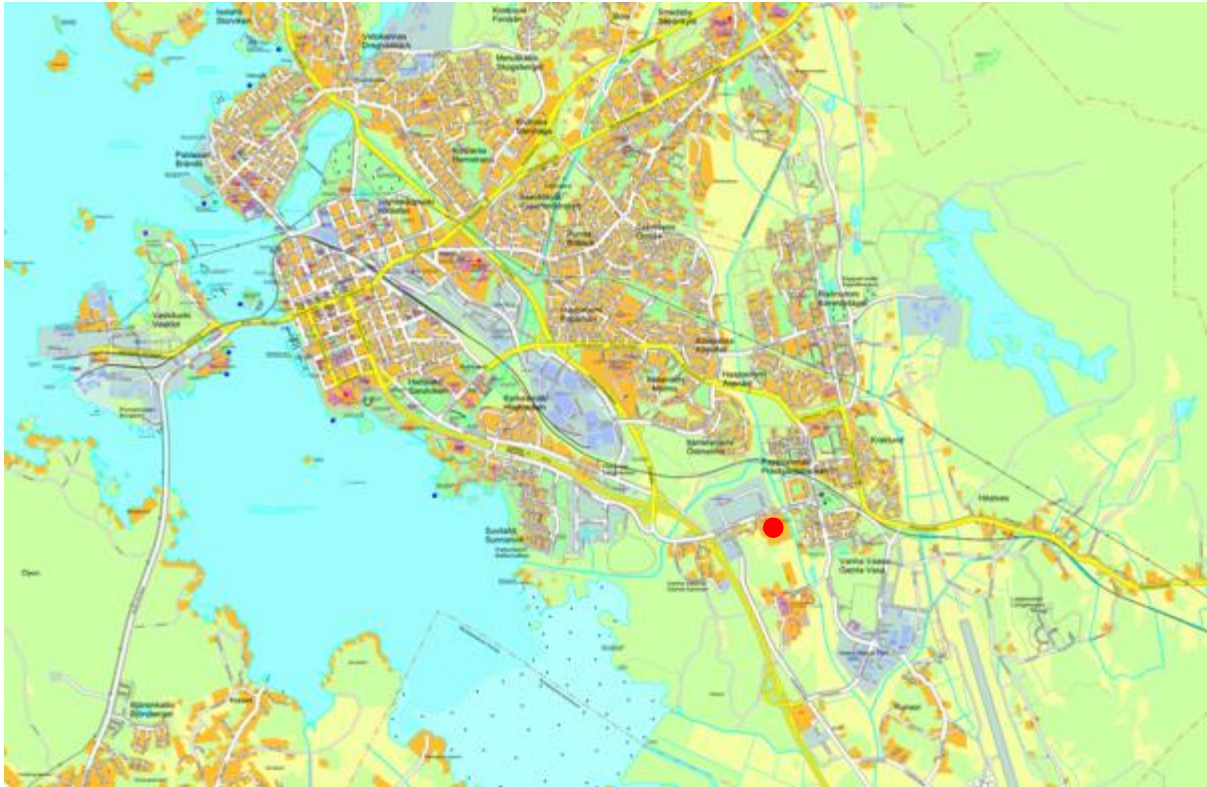
Täyttääkseen suunnittelukilpailuun valituksi tulemisen ehdot suunnittelutyöryhmän yritysten ja vastaavien ARK-, RAK-, LVI- ja SÄH-suunnittelijoiden tulee täyttää ilmoittautumislomakkeessa esitetyt vähimmäiskelpoisuusehdot. Kilpailun arvostelulautakunnan jäsenet ja sihteeri sekä näiden yhtiökumppanit ovat esteellisiä osallistumaan kilpailuun. Esteellisiä ovat myös kilpailuhankkeen valmisteluun tai siihen liittyvään päätöksentekoon osallistuneet henkilöt ja heidän yhtiökumppaninsa.

1.3 Ilmoittautuminen kilpailuun

Vastaava arkkitehtisuunnittelija toimittaa hankintailmoituksen liitteenä annetun suunnitteluryhmän ilmoittautumislomakkeen liitteineen yhtenä kokonaisuutena hankintayksikölle Buildercom -projektipankin kautta.

1.4 Kilpailua koskevat pakote-ehdot

Kilpailija vastaa siitä, että se huolehtii osaltaan voimassa olevien pakotteiden noudattamisesta. Kilpailija on velvollinen toimittamaan Tilaajalle pyydettyä viivytyksettä kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen mahdollisen pakotteiden alaisuuden todentamiseksi. Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi tai sulkea pois kilpailusta, mikäli Kilpailija ei suostu edellä mainittuja todentamiseen tarvittavia tietoja toimittamaan tai ilmenee, että Kilpailija, sen alihankkija ml. edellä mainittujen tytär-, emoyhteisöt sekä niihin päätäntävaltaa käyttävät taikka rahoitukseen osallistuvat muut yhteisöt tai henkilöt ovat voimassa olevien pakotteiden kohteena, eikä tilannetta voida korjata esimerkiksi vaihtamalla pakotteiden kohteena oleva alihankkija. Tilaajalla on vastaava oikeus sopimuksen purkamiseen tai kilpailusta sulkemiseen myös, mikäli liiketoimi tai suoritus on voimassa olevista pakotteista johtuen kielletty taikka tulee ilmeiseksi, että pakotteet estävät sopimuksen mukaisen suorituksen jatkossa. Tilaajalla on oikeus keskeyttää kaikkien tilaajalle sopimuksen mukaan kuuluvien velvoitteiden täyttäminen kuten laskujen maksaminen, mikäli ilmenee, että toimittaja, sen alihankkija tai liikekumppani ml. edellä mainittujen tytär-, emoyhteisöt sekä niihin päätäntävaltaa käyttävät taikka rahoitukseen osallistuvat muut yhteisöt tai henkilöt ovat voimassa olevien pakotteiden kohteena. Kilpailija vakuuttaa tarjouksen jättämällä, että se itse, tai sen alihankkija tai edellä mainittujen tytär-, emoyhteisöt eivät ole voimassa olevien pakotteiden kohteena. Kilpailija on pyydettyä velvollinen toimittamaan selvitykset tytär- ja emoyhteisöistä. Mahdollisten ryhmittymien osalta edellinen koskee kaikkia ryhmittymän jäseniä.

Kilpailualueen sijainti kaupunkirakenteessa.

Kilpailussa noudatetaan hankintalain säännöksiä ja Suomen Arkkitehtiiton kilpailusääntöjä Senaatin hankintamenettelyyn soveltaen.

Hankintailmoitus on julkaistu TED-tietokannassa ja kilpailusta on ilmoitettu Suomen Arkkitehtiiton tiedotuskanavissa.

2. Kilpailukohde

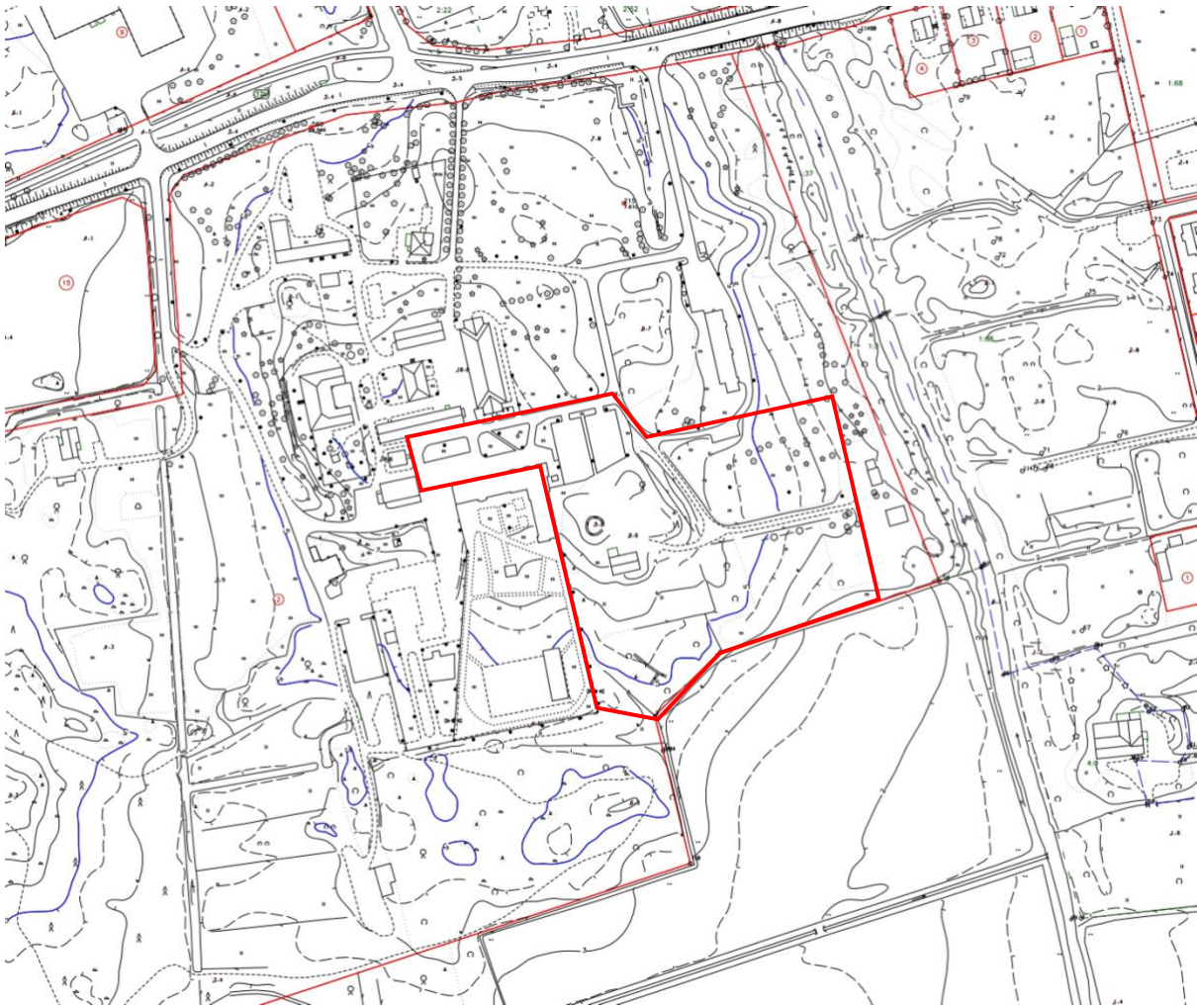
2.1 Kilpailualue

Vanhan Vaasan sairaala on valtion mielisairaala (ks. www.vvs.fi), joka sijaitsee noin 6 km päässä Vaasan keskustasta 37 kaupunginosassa korttelissa 1, osoitteessa Vierinkiventie 1-2, 65380 Vaasa.

Sairaala-alueen kiinteistöt omistaa Suomen valtio ja niitä hallinnoi Senaatti-kiinteistöt, Senaatti-kiinteistöjen hallinnollisen kiinteistön tunnus on 102037.

Tontin pinta-ala on 22,1 ha, käytetty kerrosala 13 992 kem² ja jäljellä oleva rakennusoikeus on 6 008 kem².

Sairaala-alueella on useita suojeltuja käytössä olevia rakennuksia. Uudisrakennuksen massoittelussa otetaan huomioon olemassa oleva rakennuskanta.

Alueen pohjakartta ja kilpailualueen raja

2.2 Historia

Nykyisen sairaala-alueen rakentuminen alkoi vuonna 1776 Kruunun viljanpolttimon rakentamisella Korsholman kuninkaankartanon maalle kaupunginsalmen taakse. Tämän ajan rakennuksista ja niiden sijainneista löytyy tietoa rakennushistoriallisesta selvityksestä, joka on liitteenä.

Vanhan Vaasan sairaalan historia alkaa 1700-luvulta, jolloin Vaasan lääninlasaretti perustettiin Ruotsin

Rakennuksien F ja T väli etelään.

kuninkaan kiertokirjeen määräyksellä. Vuonna 1836 senaatti hyväksyi suunnitelmat uuden sairaalan pystyttämistä. Uuden kivisen sairaalan rakennustyöt päästiin aloittamaan v. 1842. Sairaalan nykyinen päärakennus (F) valmistui vuonna 1844. Muurarimestari Stephan Träskel vastasi rakennustyöstä arkkitehti Carl Ludvig Engelin piirustusten mukaan.

Vuoden 1852 kaupunkipalossa suuri osa silloisen Vaasan rakennuksista tuhoutui ja kaupunki päätettiin siirtää uuteen paikkaan. Sairaalan rakennukset kuitenkin säästyivät palolta ja sairaala jäi paikalleen. Sairaala

laajennettiin vuonna 1889 rakentamalla alueelle sielullisesti sairaiden vastaanottolaitos, nykyinen A-rakennus.

Vuonna 1931 lääninsairaalan toiminta siirrettiin Seinäjoelle ja Vanhan Vaasan sairaalaan jäi ainoastaan mielisairaanhoidon. Tyhjilleen jäänyt päärakennus muutettiin 1939 ns. kriminaalipotilaiden ja vaikeahoitoisiksi katsottujen potilaiden hoito- ja tutkimuspaikaksi. Päärakennukseen (F) rakennettiin 16 eristyshuonetta käsittävä ns. sellipää ja 44 sairaansijaa käsittävä ns. salipää. Rakennusta ympäröi siihen kiinteästi liittyvä 4,5 metriä korkea betoniaita, jonka sisällä oli kävelypiha. Aita on sittemmin purettu.

Vuosien 1925-1939 aikana sairaalatoimintoja siirrettiin Seinäjoelle ja Vanhan Vaasan sairaalasta tuli kriminaalipotilaiden ja vaikeahoitoisiksi katsottujen mielisairaiden hoitolaitos.

Alueen rakennuskantaa on täydennetty, kunnostettu ja ajanmukaistettu myös tuon jälkeen ja uusia asuin- ja talusrakennuksia on rakennettu mm 1940-60 -luvuilla ja uusimpina U-rakennus vuonna 1991 ja M-rakennus vuonna 2009.

Vanhan Vaasan sairaala on Suomen vanhin samassa paikassa toimiva sairaala. Yhtenäinen sairaalan rakennusryhmä on osa autonomian ajan alussa organisoitua lääninsairaalaverkkoa.

Ilmakuva vuodelta 1972

2.3 Nykytilanne

Vanhan Vaasan sairaala on valtakunnallisia palveluja tarjoava valtion mielisairaala, jossa hoidetaan ensisijaisesti oikeuspsykiatrisia potilaita (ns. kriminaalipotilaita) ja tehdään mielentilatutkimuksia. Mielentilatutkimuksen jälkeen mahdollinen oikeuspsykiatrisen hoidon alku alkaa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen päätöksellä. Sairaalassa hoidetaan myös sairaanhoitopiiriin lähettämiä erityisen vaikeahoitoisia

tai vaarallisia psykiatrisia potilaita tahdostaan riippumatta sekä joitakin vankeja, joiden tuomion täytäntöönpano on pitkäaikaista hoitoa ja kuntoutusta vaativan psykoosisairauden vuoksi keskeytetty.

Keskeisiä hoidollisia haasteita ovat mm. potilaiden alttius väkivaltaan, vakava itsensä vahingoittaminen tai muut käyttäytymisen säätelyyn liittyvät vaikeudet, päihdehakuisuus ja karkaussalttius, mitkä asettavat erityisiä vaatimuksia potilas-, työ- ja alueturvallisuudelle. Osa potilaista on passiivisia ja heillä voi olla vakavia puutteita arjen toimintakyvyssään. Hoitoajat ovat tyypillisesti pitkiä, keskimäärin 6-8 vuotta. Näin ollen tilojen tulisi olla turvallisia, mutta samalla myös sekä aktiivisia että viihtyisiä, ja potilaiden intymiteettisuoja on otettava huomioon sekä sisä- että ulkotiloissa.

Ukkola ja rakennus A:n pääty

Sairaalassa on nyt 155 potilaspaikkaa kahdeksalla eri osastolla neljässä eri rakennuksessa. Uudisrakennukseen tulee 48 potilaspaikkaa. Kun nykyisten sairaalarakennusten potilashuoneet muutetaan yhden hengen huoneiksi, sairaalassa on 183 - 189 potilaspaikkaa. Sairaalassa hoidetaan kuntoutumisen eri vaiheissa olevia potilaita, joiden hoitoympäristöön liittyvät tarpeet ja haasteet ovat yksilöllisiä ja eri osastoilla hyvin erilaisia. Osastoilla arkea rytmittävää strukturoitua päiväohjelmaa, johon kuuluvat mm. ruokailut (aamiainen, lounas, iltapäiväkahvi, päivällinen ja iltapala), erilaiset toiminnalliset tuokiot, hoidolliset tapaamiset ja tutkimukset sekä päivittäinen ulkoilu. Kokonaisvaltaisen hoidon takaamiseksi alueella on varsinaisten hoito- ja majoitustilojen lisäksi myös erilaisia toiminta-, terapia- ja harrastustiloja.

Osastoilla työskentelee jatkuvasti hoitajia, aamu- ja iltavuorossa laitoshuoltajia, päivittäin lääkäri tai lääkäreitä, lähes päivittäin ja vähintään viikoittain psykologi, toimintaterapeutti, sosiaalityöntekijä ja terapiatyönohjaaja sekä satunnaisesti esim. fysioterapeutti ja liikunnanohjaaja. Sairaala toimii myös eri sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten koulutukseen liittyvien harjoittelujaksojen opetussairaalana.

2.4 Suojelumääräykset

Rakennus 13 mm. keskusvarasto

Vanhan Vaasan sairaala- alue sisältyy Museoviraston valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY) osana Vanhan Vaasan ja Mustasaaren kirkon aluetta. Valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita koskeva valtioneuvoston päätös edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa.

Sairaalarakennus (F), talousrakennus ja ruokala (T), Ukkola sekä Konttori (K) ovat suojeltuja merkinnällä S2, jonka nojalla niiden ulkoasu on suojeltu. Lisäksi alueella on varjeltuja rakennuksia kuten A-rakennus ja alapiharakennuksia (terapiarakennus), joita ei saa purkaa tai oleellisesti muuttaa ilman museoviraston ja rakennushallituksesta pyydettävää lausuntoa, ja niiden kunnossapidossa ja hoidossa on huomioon otettava niiden kulttuurihistoriallinen merkitys.

Vanhan Vaasan sairaalan pihapiirin rakennukset.

2.5 Yleiskaava

Aluetta koskee Vaasan kaupunginvaltuuston 5.5.2014 hyväksymä osayleiskaava jossa sairaala-alue on julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta (PY) jonka rakennus- ja kulttuurihistorialliset sekä maisemalliset arvot tulee säilyttää (sr-1).

PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE Alue varataan pääsääntöisesti kunnan, valtion ja muiden julkisten yhteisöjen toimintoja varten. Alueelle saa sijoittaa vähäisessä määrin myös muita työpaikkatoimintoja ja asuntoja.
TP	TYÖPAIKKAALUE Vähittäiskauppaa saa olla enintään 10% alueen kerrosalasta.
MA	MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE Alueen säilyminen avoimena ja viljeilyksessä on maisemakuvan kannalta tärkeää ja virkistyskäyttöön tarkoitettuja reittejä voi rakentaa, mutta rakennusten pystyttäminen sekä metsittäminen on kielletty.
VL	LÄHIVIRKISTYSALUE
VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE Alueelle voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia.
V	VIRKISTYSALUE Alue varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueella on sallittua virkistystä ja ulkoilua palveleva rakentaminen. Alue on ensisijaisesti luonnonmukaisena säilytettävä tai sellaiseksi rakennettava viheralue, jonka rakentamis- ja holtoimenpiteet määritellään MRA 46 §:n mukaisessa puistosuunnitelmassa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti varmistetaan, että sekä valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen että luonnonperinnön arvot säilyvät. Tämä edellyttää kanavan ja sen rantojen hoitamista Muinaismuistolain mukaan.
ST	VALTION OMISTAMIEN RAKENNUSTEN SUOJELUSTA ANNETUN ASETUKSEEN NOJALLA SUOJELTU ALUE Vanhan Vaasan sairaala. Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden, käyttötarvikkeiden muutosten sekä säilyntyrakentamisen ja alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennushistoriallisesti / kulttuurihistoriallisesti/maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy. Alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka vähentävät sen suojeluarvoa. Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen aluetta koskevien lupahakemusten ratkaisemista.

2.6 Asemakaava

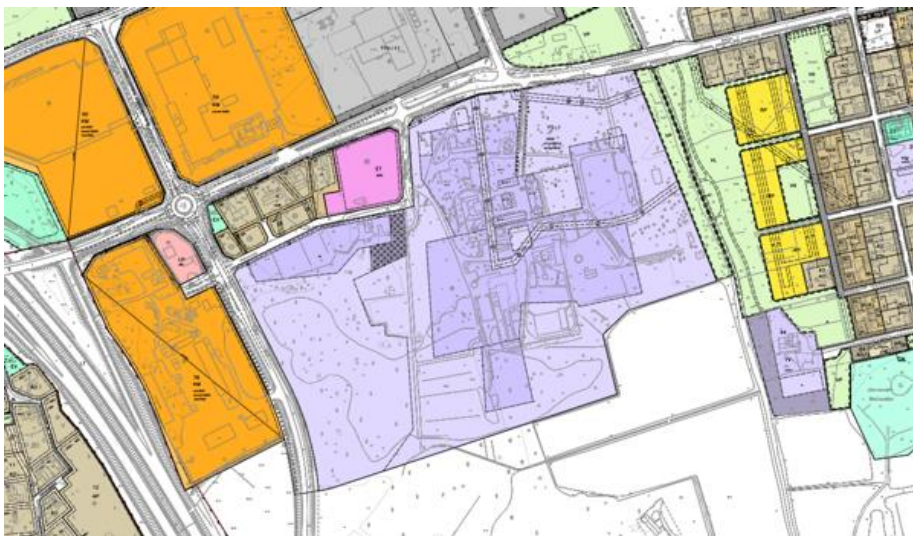
Alueella on voimassa oleva asemakaava ak-728, joka on vahvistettu 25.5.1990.

Vanhan Vaasan sairaala-alue on merkitty kaavassa merkinnällä YS1, sosiaali- ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueeksi, jolle saa rakentaa asuinrakennuksia henkilökunnan käyttöön enintään 25 % tontille sallitusta kerrosalasta. Osa alueesta on suojeltu merkinnöillä s-1 tai s-3.

Merkinnällä s-1 suojellulla alueen osalla ympäristö tulee säilyttää. Ympäristön muodostavat pihapiirirakennuksineen, puusto ja muu kasvillisuus. Rakennuksia ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä ja rakennuksissa suoritettavien korjaus-, uudisrakentamis- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennusten kulttuurihistoriallisesti ja ympäristön kannalta merkittävä luonne säilyy. Uudisrakennuksien kohdalla on kiinnitettävä erityistä huomiota, että ne sopeutuvat ympäristöön.

Sr-3 merkinnällä on osoitettu rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaat suojeltavat rakennukset. Rakennuksia ei saa purkaa eikä niissä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen rakennustaiteellista arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaustöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan tyyliin soveltuvalla tavalla.

Asemakaavaa ei tulla muuttamaan kilpailun seurauksena.

Ote Vaasan ajantasa-asemakaavasta.

2.7 Alue ja pihapiiri

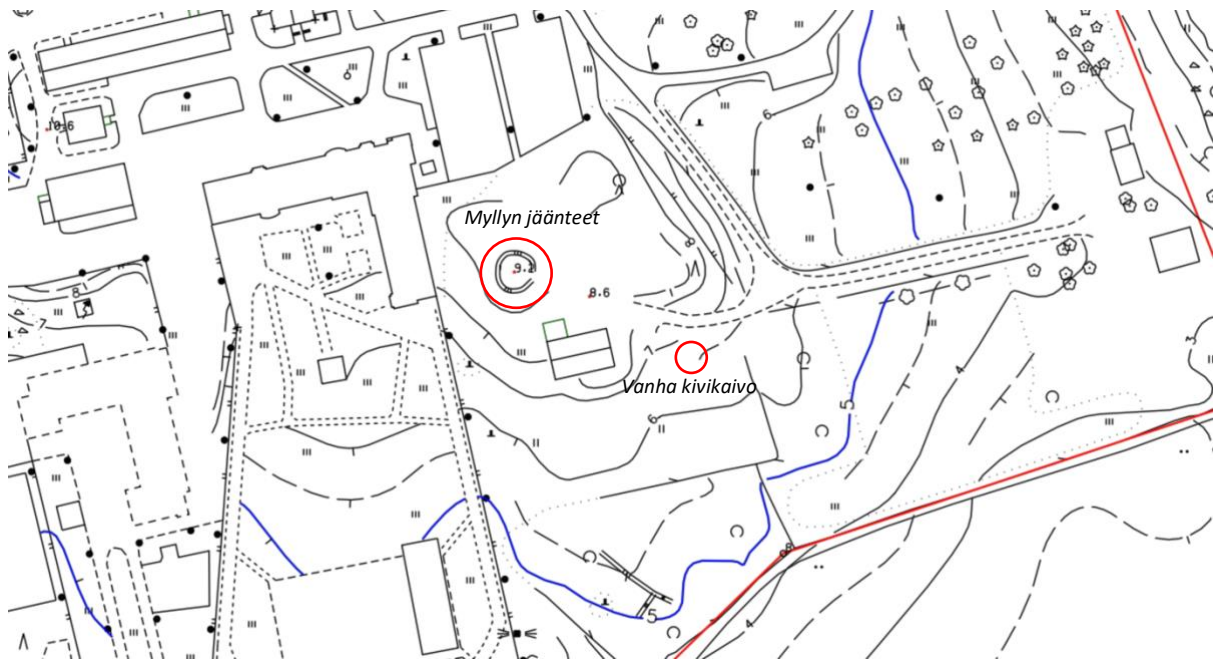
Alkuperäinen pääsisääntulo alueelle on tapahtunut maisemakuvallisesti tärkeää istutettua lehtipuukujaa pitkin. Vaikka alueelle saavutaan nykyään eri kautta, on lehtipuukujan maisemallinen merkitys säilynyt

Ukkola, taustalla rakennus T.

nykyisenä kevyen liikenteen väylänä. Myös F- ja K-rakennusten välissä oleva alkuperäinen sisäänkäynnin portti on säilynyt. Alueen puistomainen pihapiiri kulkuväylineen on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa. Tämä tekee Vanhan Vaasan sairaala-alueesta kokonaisuuden, joka on yksittäisiä rakennuksiaan arvokkaampi. Alueen arvokkuutta lisää se, että ympäröivä puistoalue sekä pihat ovat alkujaan suunniteltu rakennuksia täydentäviksi pihoksi ja puistoksi. Uudisrakennus sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja sen sijoittelussa on huomioitava sairaalan toiminnan ja logistiikan vaatimusten lisäksi, että alueen puistomainen miljöökokonaisuus säilyy eikä alueen kulttuurihistoriallinen arvo vaarannu.

Tuulimyllyn kivijalan jäänteet on säilytettävä kohtuullisella suojaetäisyydellä rakentamiseen. Vanha kivikaivo ei ole välttämätöntä säilyttää.

2.8 Pysäköinti, liikennealueet ja -yhteydet

Alueella sijaitsee useampia pysäköintialueita. Alueen keskellä olevat pysäköintialueet pyritään jatkossa siirtämään alueen laiduille, jotta alueen keskeisille alueille suuntautuvaa henkilöautoliikennettä saadaan vähennettyä. Tällä hetkellä alueella on 191 autopaikkaa ja 112 polkupyöräpaikkaa.

2.9 Perustamisolosuhteet

Pintamaana tutkituilla alueilla on piha- ja liikennealueiden rakennekerroksia, asfalttia, täytemaata sekä piha-alueen humuskerroksia. Pintamaan alla on noin 0,7...4,3 metrin paksuinen kitkamaakerros. Maakerrosten paksuus on suurimmillaan alueen eteläosissa. Maalajeiksi määritettiin hiekkamoreeni ja sormoreeni. Pohjavedenpinta on tasolla +3,90.

Rakennus ja rakenteet voidaan perustaa maanvaraisesti tiiviin kitkamaakerroksen, luonnollisen tai louhitun kallion varaan.

Kohteessa ei ole tehty PIMA-tutkimuksia.

2.10 Purettavat rakennukset

Uudisrakennushanke edellyttää ns. Vanhan Suomisen talon purkua. Rakennus on puurakenteinen asuinrakennus 1940-luvulta jolle ei ole tehty merkittäviä korjauksia rakentamisen jälkeen. Suomisen talolla on rakennus ja kulttuurihistoriallista arvoa, mutta sen uudistaminen sairaalakäyttöön on tutkittu ja todettu mahdottomaksi pääosin talon puurakenteiden ja sokkeloisten tilojen takia (palovaara ja potilasturvallisuus). Myöskään rankarakenteisen rakennuksen siirtäminen ei ole käytännössä mahdollista. Tehtyjen selvitysten perusteella rakennus tullaan purkamaan, mutta sen rakenteita ja istutusalueita voidaan hyödyntää osana kokonaissuunnitelmaa.

Kilpailualueen koillispuolella on 1960-luvun lopulla valmistunut asuntolarakennus, joka on tarkoitus purkaa, kun tilajärjestelyt alueella on uudisrakennuksen ja muiden muutosten myötä saatu ratkaistua.

2.11 Häiriötekijät

Alueella ei ole erityisiä meluhaittaa aiheuttavia tai pienhiukkasia tuottavia lähteitä. Alueella ei ole havaittu pilaantuneita maa-aineksia.

3. Suunnitteluohje

3.1 Yleistä

Kilpailutehtävänä on suunnitella uudisrakennus, johon sijoitetaan sairaalan kolme suljetuinta osastoa, yhteensä 48 potilaspaikkaa. Näistä kaksi on 16-paikkaista osastoa miehille, ja yksi on 16-paikkainen osasto naisille. Henkilökuntaa tulee olemaan yhteensä noin 90- 100 henkilöä, jakaantuen seuraavasti: hoitohenkilökunta 72 hlöä, laitoshuoltajat 9 hlöä, erityistyöntekijät 3 hlöä, sijaiset ja opiskelijat 24 hlöä, ravintokeskuksen työntekijät 9 hlöä.

Potilastiloja ei tule suunnitella liian tiiviiksi, koska ahtaus käytävillä ja auloissa lisää erityisesti väkivallan riskiä ja myös infektioriskejä (influenssa, korona jne.). Käytävien leveyden tulee olla noin 2000-2400 mm, joka sallii kaksipuolisen liikenteen ja sujuvat ohitustilanteet. Yksiköt edellyttävät paljon erillisiä sisäänkäyntejä ja sisäyhteyksiä, koska lähtökohtaisesti eri osastojen potilaat pidetään erillään toisistaan. Tilojen välillä on paljon keskinäisiä kulkuyhteysvaatimuksia jotka synnyttävät mm. paljon käytävätilaa.

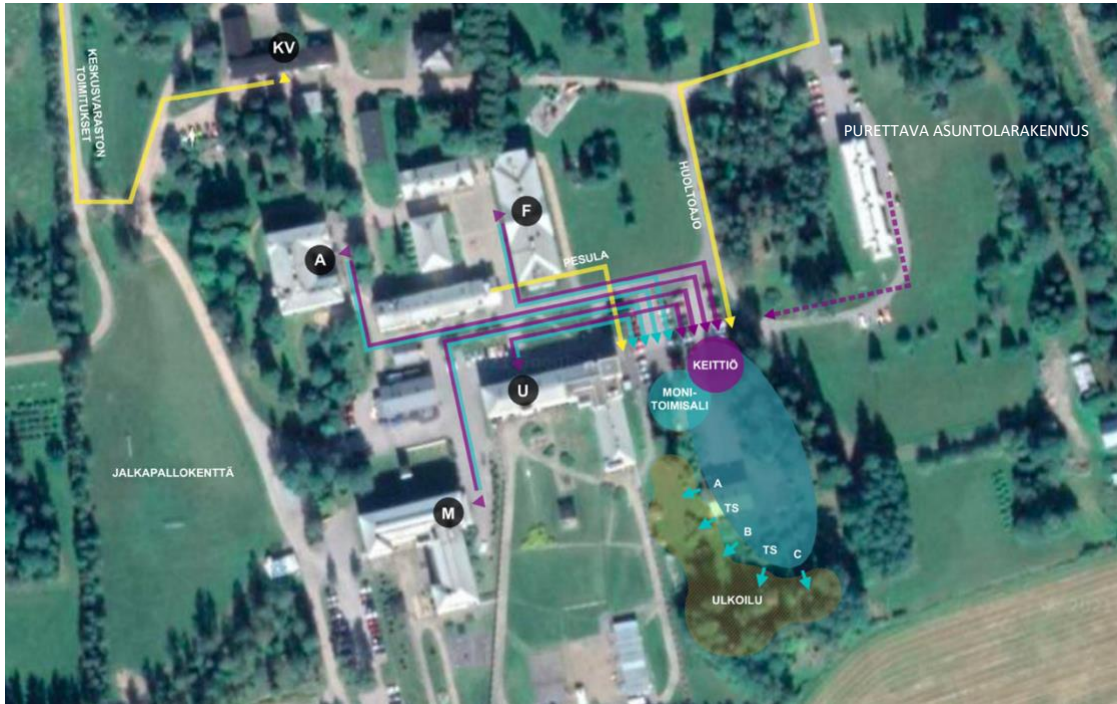
3.2 Uudisrakennuksen sijoittaminen

Uudisrakennukselle osoitettu pinnanmuodoiltaan vaihteleva alue määrittelee rakennuksen massoittelua. Alueen korkeimmalla kohdalla sijaitsevat vanhan tuulimyllyn jäänteet sekä eteläisemmässä osassa vanha kaivo.

Alueen suunnittelussa tulee ottaa erityisesti huomioon rakennusryhmien ja ulkoalueiden alkuperäinen luonne, historialliset arvot sekä vanhat suunnitelmat. Erityistä huomioita on kiinnitettävä rakennusten

mittasuhteisiin ja mittakaavaan, rakennusryhmien keskinäisiin suhteisiin, pihapiireihin sekä pihoista avautuviin näkymiin ja yhteyksiin.

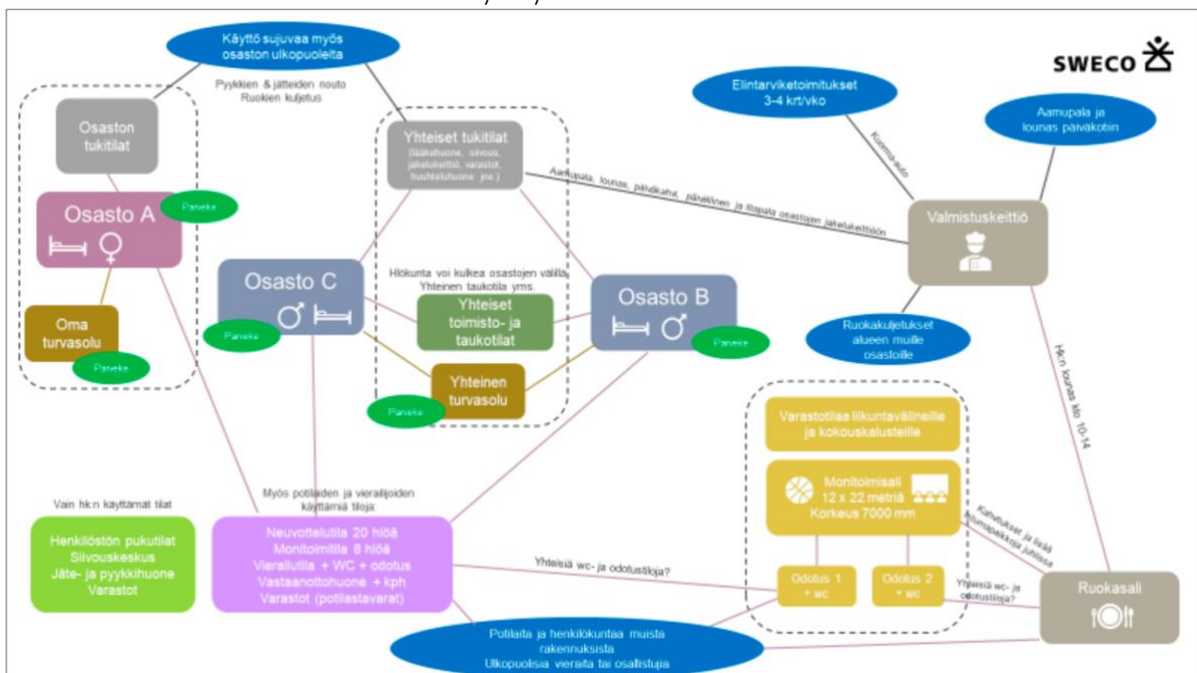
Sairaaloitoiminnot vaativat ns. suojavyöhykkeet. Sairaala-alueen tulee olla selkeästi rajattavissa ja tunnistettavissa sairaala-alueeksi.

Kulkureitit sairaala alueella tarveselvityksen mukaan (Sweco)

3.3 Yksiköiden läheisyysperiaatteet

Alla olevassa kuvassa on kuvattu keskeiset yhteysvaatimukset.

3.4 Potilasosastot

Potilasosastoja tulee uudisrakennukseen kaikkiaan kolme ja jokaisella osastolla on 16 potilaspaikkaa, yhteensä siis 48 paikkaa. Kaksi osastoa suunnitellaan miehille ja yksi naisille. Kaikki osastot ovat suljettuja vastaanotto-osastoja, joilla hoidetaan erityisen vaikeahoitoisia potilaita.

Jokainen osasto tulee olla jaettavissa kahteen eri soluun, joissa kummassakin on noin 8 potilaspaikkaa. Lisäksi osastojen käytössä on turvasolu, joka kahdella miesten osastolla on yhteinen ja naisten osastolla oma.

Jos kaikki osastot eivät mahdu maan tasalla olevaan kerrokseen, ainakin naisten osasto tulee sijoittaa maan tasalle, koska vastaanotto-osastoilla naispotilaitten kanssa syntyy portaikoissa enemmän riskitilanteita kuin miespotilailla.

3.4.1 Osaston rakenne ja kulkuyhteydet

Jokainen potilasosasto muodostuu tilaryhmistä:

I. Potilashuoneet 16 potilaalle jaettuna kahteen soluun (paikkalukuun 16 sisältyvät turvahuoneet turvasoluissa).

II. Osaston omat tilat kuten ruokailu, oleskelu ja sauna. Naisten osastolla on mm. oma turvasolu ja omat kansliatilat.

III. Miesten osastojen yhteiset tilat. Miesten osastoilla mm. turvasolu ja osa kansliatiloista ovat yhteisiä.

IV. Osastojen yhteiskäyttöiset tilat kuten neuvottelutila, perhehuone/vierailutila, vastaanotto- ja toimenpidehuone ja monitoimitila.

Osastot tulee sijoittaa siten, että jokainen osasto toimii itsenäisesti tilaryhmien I ja II osalta. Sen sijaan tilaryhmien III ja IV tiloja voi sijoittaa osittain tai kokonaan osaston ulkopuolelle. Yhteisten tilojen tarkoituksena on lisätä osastojen ja henkilökunnan yhteistyötä sekä tehostaa resurssien ja tilojen käyttöä.

Osastoilta johtavan pääoven on avauduttava vähintään tuulikaappiin tai käytävälle, ei koskaan suoraan ulos. Käytävätilan tulee olla mahdollisimman selkeä ilman esim. syvennyksiä.

3.4.2 Potilashuone

Kaikki uudisrakennuksen potilashuoneet ovat yhden hengen huoneita omalla kylpyhuoneella.

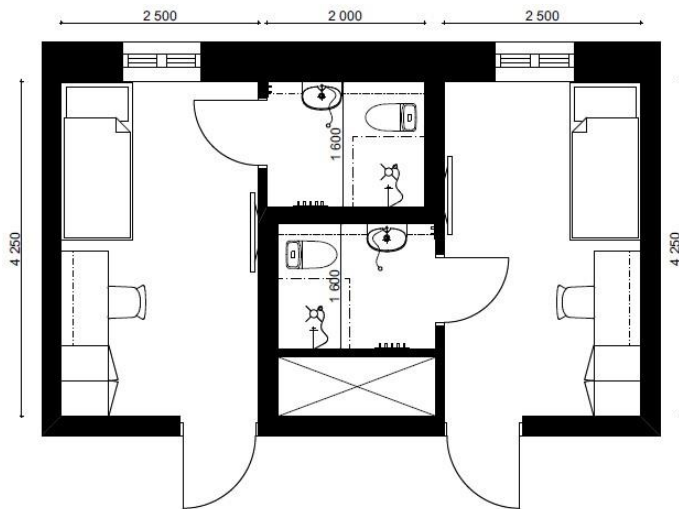
Huoneen tulee olla selkeän muotoinen eikä tilaan saa muodostua pimeitä nurkkia tai kulmia.

Ovelta tulee olla näköyhteys koko huoneeseen. Kalustettavuudelle tulee olla useampia vaihtoehtoja.

Potilashuoneen irtokalusteita ovat työpöytiä, sänky ja tuoli. Muut kalusteet ovat kiintokalusteita.

Potilashuoneiden ovet ovat esteettömiä 10M-kääntöovia, joissa on kurkistusikkuna käyttökorkeudella.

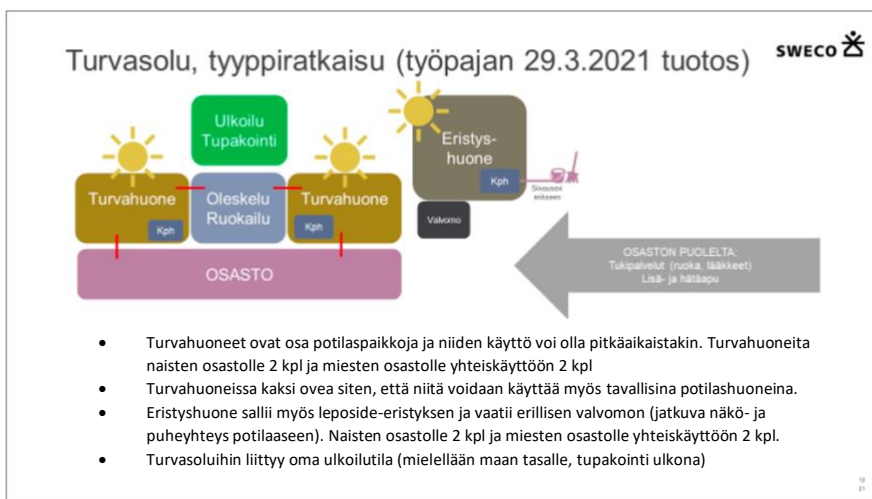
Alla yksi periaateratkaisu potilashuoneiksi. Mallia voidaan edelleen kehittää. Jokaisella osastolla on kaksi tätä tilavampaa esteetöntä potilashuonetta.

Esimerkkiratkaisu potilashuoneista.

3.4.3 Turvasolu

Turvasolussa hoidetaan potilaita tiiviissä vuorovaikutuksessa henkilökunnan kanssa. Erillisen turvasolun tarkoituksena on muodostaa turvallinen hoitoympäristö niin potilaalle kuin henkilökunnallekin. Turvasolu on uusi toimintamalli eikä sen toiminnasta ole sairaalassa vielä käytännön kokemusta.

Turvasolussa on kahta eri huonetyyppiä:

- Turvahuone on pelkistetty mutta tilavampi ja esteetön ratkaisu verrattuna edellä esitettyyn potilashuonemalliin. Turvahuoneet lasketaan potilaspaikkoihin. Turvahuoneista tulee olla ovi sekä osaston että turvasolun puolelle, jolloin toinen ovi voidaan pitää lukittuna riippuen siitä, pystyykö potilas asioimaan osaston puolella vai ainoastaan turvasolussa.
- Eristyshuoneessa voidaan toteuttaa joko huone- tai leposide-eristys. Eristyshuoneita ei lasketa potilaspaikkoihin.

Esimerkkiratkaisuja turvasoluista.

3.5 Osaston omat tilat

Osaston omat tilat tulee sijoittaa osaston ulko-ovien sisäpuolelle ja niiden tulee olla käytettävissä mahdollisimman vaivattomasti.

3.5.1 Oleskelu- ja ruokailutilat

Jokaisella osastolla on kaksi oleskelutilaa siten, että kummallakin solulla on oma oleskelutilansa.

Ruokailutila suunnitellaan koko osaston eli 16 potilaan ruokailutilaksi. Ruoka tarjoillaan buffetista. Ruokailutila on varustettava erillisellä käsienspesualtaalla. Monikäyttöisyyden vuoksi tilan tulee olla suljettavissa, jotta sitä voidaan tarvittaessa käyttää myös ryhmä- ja kokoustilana.

Osaston ruokailutilan tai mieluummin kummankin solun oleskelutilan yhteyteen tulee sijoittaa tarvittaessa suljettava ns. aamiaiskaappi tai minikeittiö, jossa sijaitsee mm. potilaiden käyttöön tarkoitettu kahvinkeittopiste.

3.5.2 Hoituhuone

Jokaisella osastolla on kanslian vieressä oma hoituhuone, jossa voidaan tavata potilaita ja keskustella heidän kanssaan, ottaa verinäytteitä sekä tehdä erilaisia mittauksia ja pieniä hoitotoimenpiteitä. Tilassa säilytetään myös osaston hoitotarvikkeita.

3.5.3 Tapaamistila

Tapaamistilassa työntekijä tapaa potilaita. Tila ei ole millekään ammattiryhmälle nimetty työhuone, vaan niitä käytetään joustavasti eri tarkoituksiin. Tilaa voi käyttää hoitaja, lääkäri tai muu erityistyöntekijä kuten psykologi, sosiaalityöntekijä tai toimintaterapeutti. Tapaamistiloja on jokaisella osastolla kaksi. Tila varustellaan siten, että niissä voidaan tehdä psykologisia tutkimuksia, käydä hoidollisia keskusteluja sekä tutkia ja arvioida potilasta. Tilassa tulee olla riittävä äänieristys luottamuksellisille keskusteluille sekä pako-ovi viereiseen tilaan.

3.5.4 Monitoimi-/ryhmähuone

Monitoimi-/ryhmähuone on tarkoitettu hoidollisiin ryhmä- tai yksilötapaamisiin, esim. toimintaterapia, taideterapia jne. Tila varustellaan enintään kuuden potilaan ja kahden ammattilaisen tilaksi. Tilaa voidaan käyttää myös yksilötapaamiseen. Tilassa tulee olla riittävä äänieristys luottamuksellisille keskusteluille sekä pako-ovi viereiseen tilaan.

3.5.5 Aistihuone

Aistihuone on tila, jossa potilas voi rauhoittua, rentoutua tai käyttää tilaa ahdistuksen hallintaan. Tilassa tulee olla mahdollisuus eri aistien hyödyntämiseen, esim. musiikin kuuntelu, erilaiset valaistusmahdollisuudet, äänimaailma jne. Aistihuone ei tarvitse luonnonvaloa, jotta se on tarvittaessa pimennettävissä.

3.5.6 Sauna

Jokaiselle osastolle tulee omat saunat. Saunat ovat keskeinen osa osaston arkea ja ne ovat aktiivisessa käytössä. Sauna toimii osalle potilaista myös rentoutuspaikkana. Pesutilan on oltava riittävän suuri, koska osa potilaista voi tarvita hoitajan apua pesuissa.

3.5.7 Kodinhoitohuone ja liinavaatevarasto

Potilaita varten varataan kodinhoitohuone, jossa on pyykinpesukone ja kuivausrumpu. Vaatehuolto on osa kuntouttavaa toimintaa. Kodinhoitotilan lähellä on liinavaatevarasto, jossa säilytetään liinavaatteita ja potilasvaatteita. Tällä hetkellä puhtaat pyykkiä toimittaa sairaalan oma pesula, mutta pitkällä aikavälillä palvelutuotanto voidaan ulkoistaa, jolloin varastointia olisi esimerkiksi suoraan rullakoissa liinavaatevarastoissa. Tilat ovat lukittuja ja avataan pyynnöstä henkilökunnan toimesta.

3.5.8 Potilas-wc (sis. näytteenotto)

Jokaiselle osastolle tulee yksi potilas-wc, joka voidaan ottaa käyttöön silloin, jos jonkun potilashuoneen wc on otettava pois käytöstä esim. ilkivalta- tai väärinkäyttöriskin vuoksi. Tätä samaa wc-tilaa käytetään myös valvottujen virtsanäytteiden näytteenottotilana. Näytteenottotilanteita varten optimaalisinta olisi sijoittaa huoltohuone (huuhteluhuone) siten, että sieltä voisi tarvittaessa valvoa näytteenottoa.

3.5.9 Varastot

Kaikki osaston varastotilat ovat lukittuja varastohuoneita tai kaappeja. Suurin osa

varastoitavasta tavarasta on hyllytavaraa. Siivoustuotteet ja pehmpaperit säilytetään siivoushuoneissa. Hoitotarvikkeet säilytetään hoituhuoneessa. Käytävillä ei varastoida lähtökohtaisesti mitään, sillä irralliset kärryt, rullakot tai vaunut käytävillä ovat turvallisuusriski.

3.6 Osaston huolto- ja tukitilat

Osaston huolto- ja tukitilat ovat osin yhteiskäyttöisiä (erityisesti miesten osastoilla), mutta niiden on sijaettava siten, että niiden käyttö osastoilta on sujuvaa. Nämä tilat ovat vain henkilökunnan käyttämiä eivätkä potilaat asioi näissä tiloissa.

3.6.1 Lääkehuone

Lääkehuoneessa jaetaan potilaskohtaiset lääkeannokset. Työ vaatii rauhallista tilaa, jotta keskeytyksiä tulee mahdollisimman vähän. Tilassa on kulunvalvonta. Mikäli lääkehuone sijaitsee maan tasalla, siinä ei saa olla ikkunaa. Potilaat eivät koskaan asioi lääkehuoneessa vaan lääkkeiden annostelu tapahtuu esim. osaston hoituhuoneessa. Lääkehuoneessa on lääkekaapit, lääkejääkaappi, vesipiste ja työskentelytilaa. Miesten osastoilla lääkehuone on yhteinen ja naisten osastolla oma.

3.6.2 Jakelukeittiö

Naisten osastolle tulee oma jakelukeittiö. Tarveselvityksessä tavoitteeksi asetettiin yhteinen jakelukeittiö miesten osastoille, mutta hankesuunnitelmassa ei löydetty tilaratkaisua, johon se olisi ollut sovitettavissa. Vaikka jakelukeittiö on lähtökohtaisesti tarkoitettu vain henkilökunnan käyttöön, kaapistojen tulee turvallisuussyistä olla lukittavia. Tilassa valmistellaan ruoat tarjoilukuntoon, tarvittaessa kootaan ateriat potilaskohtaisesti tarjottimelle ja valmistetaan iltapalaa. Lisäksi jakelukeittiössä pestään laitostiskikoneella kaikki osaston potilasastiat. Jakelukeittiön suunnittelussa tulee ottaa huomioon sujuva yhteys valmistuskeittiöstä.

3.6.3 Siivous- ja huoltotilat

Jokaiselle osastolle tulee oma siivoushuone. Siivoushuoneissa säilytetään jokaisen osaston siivousvaunu ja lattianhoitokoneita sekä potilashuoneiden siivousvälineet (osa potilaista siivoaa huoneensa itsenäisesti tai ohjatusti). Siivoushuoneiden lähellä tulee olla erillinen jäte- ja pyykkihuone, jonne säkit varastoidaan. Tilan tulee sijaita siten, että säkkien noutajan ei tarvitse tulla osastolle.

Osastoilla voi olla lisäksi myös pienempiä siivouskaappeja akuuttiin siivoukseen. Lisäksi osaston kodinhoitotilassa on erillinen siivouskaappi potilaiden käyttämille siivousvälineille.

Huoltohuoneita (ns. huuhteluhuone) tulee naisten osastolle yksi ja miesten osastoille yksi yhteinen. Huoltohuoneessa käsitellään eritteitä (esim. virtsanäytteet) ja pestään välineitä desinfioivalla huuhtelulaitteella. Tilat ovat vain henkilökunnan käyttämiä.

3.7 Henkilöstön tilat

Jokaisella osastolla työskentelee vilkkaimpana aamuvuorona noin 5-8 hoitajaa, 1-2 laitoshuoltajaa sekä vaihtuva määrä lääkäreitä ja erityistyöntekijöitä. Lääkäreillä ja erityistyöntekijöillä on työtiloja muissa

rakennuksissa, mutta sekä potilaiden tapaamiset että välittömät kirjaukset ja puhelut hoidetaan pääsääntöisesti osaston tiloissa.

3.7.1 Kanslia ja raporttitila

Kanslian tulee sijaita keskeisellä paikalla siten, että potilaat voivat asioida kanslian ovella henkilökunnan kanssa. Kanslian vieressä tulee olla hoituhuone, josta on suora oviyhteys kansliaan.

Kansliassa on kaksi työpistettä. Kanslian takana tai vieressä on raporttitila, jossa sijaitsee kolme työpistettä sekä irtotuoleja vuoronvaihdon raporttia ajatellen. Raporttien ulkopuolella raporttitilaa käytetään erilaisiin kirjallisiin töihin. Raporttitilan tulee olla suljettavissa raportointien ajaksi.

Miesten osastojen osalta on toiminnallisesti tärkeää, että henkilökunta voi liikkua kanslioiden ja raporttitilojen kautta miesten osastojen välillä.

3.7.2 Taukotila

Henkilöstön taukotila on suunniteltu vain taukojen viettoon. Sitä ei käytetä neuvotteluihin tai kokouksiin. Naisten osastolle tulee oma taukotila ja miesten osastolle tulee yksi yhteinen taukotila. Taukotiloista tulee olla sujuva yhteys osastolle.

3.8 Osastojen yhteiskäyttöiset tilat

Kaikille kolmelle osastolle tulee sijoittaa seuraavat yhteiset tilat, joiden käytöstä sovitaan yhdessä. Erityisesti vierailuhuoneessa (perhehuone) ja neuvottelutilassa saattaa olla myös ulkopuolisia osallistujia. Tilat tulee sijoittaa siten, että ulkopuoliset eivät asioi potilasosastoilla.

3.8.1 Pukuhuoneet

Pukuhuoneita varataan kaikkiaan 110 henkilölle (sis. opiskelijat ja sijaiset), jotka ovat osastojen työntekijöitä. Lisäksi keittiön henkilöstölle varataan noin 10-15 pukukaappia. Pukuhuoneissa on määräysten mukaiset peseytymis- ja wc-tilat.

3.8.2 Vastaanotto-/toimenpidehuone

Uudet, sairaalaan saapuvat potilaat otetaan pääsääntöisesti vastaan erillisessä vastaanottohuoneessa, jossa heille tehdään tulovaiheen tutkimukset ja haastattelut. Lisäksi saapuva potilas käy suihkussa ennen osastolle siirtymistä huonetilaan liittyvässä pesuhuoneessa. Tilassa on myös somaattisiin tutkimuksiin soveltuva tutkimuspöytä.

3.8.3 Monitoimi-/ryhmätila

Monitoimitila suunnitellaan kahdeksalle henkilölle (6 potilasta + 2 henkilökunnan jäsentä). Tilassa on kodinomainen keittiö, pöytäryhmä sekä säilytyskalusteita. Monitoimitilassa voidaan toimia ja olla potilaiden kanssa joko kahden kesken tai pienissä ryhmissä. Tilasta on oltava pako-ovi viereiseen tilaan.

3.8.4 Vierailuhuone (perhehuone)

Vierailuhuone on tarkoitettu omaisten ja muiden läheisten tapaamiseen. Tilassa ei yövytä. Huone varustetaan ns. minikeittiöllä (vrt. aamiaiskaappi), joka voidaan tarvittaessa sulkea pois käytöstä. Vierailuhuoneen yhteydessä on myös wc-tila, joka avataan pyynnöstä. Tapaamiset voivat olla valvottuja. Tilaa voidaan käyttää myös potilaiden etätapaamisiin, -kokouksiin ja -istuntoihin.

3.8.5 Neuvottelutila

Neuvottelutiloja tulee uudisrakennukseen yksi ja se varustetaan noin 20 hlön kokouskalustein. Tilassa pidetään esim. moniammatilliset tiimikokoukset (ent. ylläikärin kierto), verkostopalaverit ja muut kokoukset myös etäyhteyksin. Tilan sijoittelussa tulee ottaa huomioon, että osallistujat voivat olla myös ulkopuolisia. Tilan lähelle tulee sijoittaa wc-tilat.

3.8.6 Potilaiden omaisuusvarasto

Jokaiselle potilaalle varataan henkilökohtaista omaisuutta varten ns. varastopaikka, jossa potilas voi säilyttää niitä tavaroita, joita ei voi potilashuoneessa säilyttää. Näitä tavaroita ovat esim. kausivaatteet, harrastusvälineet yms. Potilas asioi varastolla henkilökunnan saattamana. Yhdelle potilaalle varataan noin 0,5 m² säilytysalaa.

3.8.7 Postihuone

Sairaalaan saapuneista potilaille osoitetuista lähetyksistä osa tarkastetaan ja näistä osalle tehdään huumekoiran esitutkimus ennen varsinaista tarkastamista. Postihuone on tila, jossa näitä lähetyksiä voidaan turvallisesti säilyttää ennen huumekoiran esitutkimusta. Postihuone voi sijaita vastaanoton läheisyydessä.

3.8.8 Monitoimisali

Liikunta

Monitoimisali tulee suunnitella siten, että siellä voidaan pelata pienimuotoisesti ainakin koripalloa, lentopalloa, sählyä 4+4 joukkueilla sekä sulkapalloa. Näiden lisäksi käytössä on mahdollisesti neljä kuntoilulaitetta, jotka otetaan tarpeen mukaan varastosta esille esim. kuntopiirien ajaksi. Liikunnan kannalta salin suunnittelussa tulee ottaa huomioon:

- Yhdellä seinällä peilipintaa, jonka saa tarvittaessa peittoon
- Kaksi koripallokoria, jotka eivät kuitenkaan häiritse tilan käyttöä kokous- ja koulutuskäytössä (alas laskeutuva valkokangas ja projektorin käyttö).
- Varastotilat erilaisille välineille, matoille yms.

Monitoimisalissa tarvitaan jalkaystävällinen liikuntaan soveltuva aluejoustava lattiarakenne ja sopiva pintamateriaali, jossa koulutuksissa ja kokouksissa voi olla myös ulkojalkineilla.

Pukuhuoneita ei suunnitella monitoimisalin yhteyteen, sillä potilaat vaihtavat liikuntavaatteet valmiiksi osastolla. Mikäli monitoimisaliin osoitetaan henkilökunnan vuoroja, niin uudisrakennuksen pukutilat palvelevat tarvittaessa henkilökunnan pukutiloina.

Koulutukset ja kokoukset

Monitoimisalia käytetään myös erilaisiin koulutuksiin ja suurempiin kokouksiin, joihin voi tulla myös ulkopuolisia kouluttajia tai osallistujia. Tällaisissa tilaisuuksissa arvioitu henkilömäärä on enimmillään noin 120 henkilöä (tuolia). Tällöin tila tulee pystyä kalustamaan joko luokkamuotoon tai ryhmätyömuotoon. Tuoleille ja pöydille tulee varata säilytystilaa, sillä salin ensisijainen käyttötarkoitus on liikuntaan ja urheiluun. Tuolit ja pöydät varastoidaan esim. tuolikärryihin tai muihin helposti liikuteltaviin ratkaisuihin. Lattiamateriaalin tulee olla sellainen, että kokoustilanteessa tilassa voidaan oleskella ulkojalkineissa.

Juhlatilaisuudet

Monitoimisalissa voidaan järjestää esim. merkkipäiväjuhlia tai juhlapyhien tilaisuuksia. Uskonnollisia tilaisuuksia (esim. hartaudet) varten tilaan voidaan heijastaa tai muuten tuoda tilaan esim. eri uskontokuntien symbolit. Kiinteitä symboleita tilaan ei suunnitella. Juhlatilaisuuksien kahvitukset ja muut tarjoilut keskitetään lähellä olevaan ruokasaliin. Jatkosuunnittelussa tarkastellaan myös ruokasalin käyttöä sellaisissa juhlissa, joiden kesto on 1-2 h ja ei ole perusteltua kalustaa monitoimisalia näin lyhyeksi ajaksi.

Monitoimisalin lämpö/eteinen

Monitoimisaliin tulee olla kaksi erillistä kulkuyhteyttä, jotta salia voidaan käyttää sujuvasti sen ollessa jaettuna kahtia. Molempien kulkuyhteyksien yhteydessä on pieni odotustila ja wc. Toinen odotustila voi olla isompi ja palvella myös ruokasalia, jolloin isompien tilaisuuksien osallistujat voivat odotella tilaisuuden alkua lämpiössä.

3.8.9 Keskuskeittiö (valmistuskeittiö) ja henkilökunnan ruokasali

Uuden monitoimihallin viereen rakennetaan uusi keskuskeittiö, jonka yhteyteen tehdään henkilökunnan ruokasali noin 85:lle henkilölle. Ruokasalista on erotettavissa noin 10 hengen kabinetti. Jokaisella osastolla on omat jakelukeittiönsä, joiden yhteydessä ovat potilaiden ruokatilat. Jakelukeittiöihin ruoka tuodaan valmistuskeittiöstä. Jakelukeittiöiden päivittäinen ruoka-annosmäärä noin 300 annosta. Keittiösuunnitelmaesimerkki (Metos Oy) on täydentävänä liitteenä.

3.8.10 Väestönsuojatilat

Väestönsuoja voidaan sijoittaa uudisrakennuksen alimpaan kerrokseen ja sen pinta-ala on 2 % rakennuksen kerrosalasta, noin 120 m². Uudisrakennuksen henkilökunnan sosiaalilatilat voivat sijaita pohjakerroksen väestönsuojassa.

3.8.11 Talotekniset järjestelmät ja -tilat

Ilmanvaihtokonehuoneet

Ilmanvaihtokoneet sijoitetaan erillisiin ilmanvaihtokonehuonetiloihin. Ilmanvaihtokonehuoneet toteutetaan omina EI60 palo-osastoituina konehuoneina (ns. keskuskonehuone). Keittiön rasvapoistolle toteutetaan oma EI120 palo-osastoitu IV- konehuone. Konehuoneet toteutetaan ylimpään kerrokseen ja/tai ullakkokerrokseen mahdollistaen raittiin ilman sisäänoton mahdollisimman puhtaista olosuhteista sekä jäteilmojen johtamiset vesikatolle.

Lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät

Rakennus liitetään Vaasan energian kaukolämpöverkoston liittymällä uudisrakennuksen pohjoispuolella kulkevaan sairaala-alueella palvelemaan nykyiseen kaukolämmönsyöttölinjaan.

Osa rakennuksen lämmitystehontarpeesta tuotetaan maalämpöjärjestelmästä saatavalla lämpöenergialla. Vaihtoehtoisesti jatkosuunnittelussa voidaan tutkia mahdollisuutta maalämpöpumpun korvaamiseksi ilmalämpöpumpulla.

Potilashuoneet (sis. WC /kylpyhuone), potilasosastojen yleistilat sekä muut potilastoimintaan tarkoitetut osastotilat varustetaan vesikiertoisella lattialämmityksellä.

Henkilökunnan työtilat, kansliat, kokous, taukotilat, varastot, aputilat, porrashuoneet, ruokala sekä keittiötilat varustetaan vesikiertoisilla lämmityspattereilla.

Monitoimiseksi toteutetaan ilmalämmitteisenä. Ilmalämmitys toteutetaan ilmanvaihtokoneella, joka varustetaan kiertoilmaosalla.

Pääsisäänkäynnit (=eteistilan sisältävät sisäänkäynnit), sekä keittiön huolto-ovi varustetaan IV-lämmitysverkoston kytkettävillä oven päälle asennettavilla oviverhokojeilla.

Rakennuksen pääjäähdytyksenä toimii jäähdytetty tuloilma. Kaikkiin pääilmanvaihtokoneisiin asennetaan tuloilman jäähdytyspatteri. Paljon lämpökuormaa sisältäviin tiloihin (esim: kansliat, taukotilat, tekniikkatilat) asennetaan jäähdyttävä puhallinkonvektori.

Sähköenergia ja varavoima

Sairaala-alue on liitetty Vaasan sähköverkko Oy:n pienjänniteverkkoon, ja liittymistyyppi sekä liittymiskaapelit säilyvät ennallaan.

Varavoimakone, joka palvelee mm. uudisrakennusta, on alustavasti sijoitettu alueen eteläreunaan, minne rakennetaan kulkuväylä. Sen sijaintia voi esittää myös muualle sairaala-alueella. Paikalla asennettava varavoimakontti aidataan ympäristöstä.

Liittymät

Rakennus liitetään sairaala-alueen nykyiseen vesijohto- ja viemäriverkoston.

Kulunvalvonta

Rakennukseen rakennetaan kulunvalvontajärjestelmä, joka liitetään osaksi sairaalan nykyistä järjestelmää. Uudet kulunvalvontalaitteet liitetään keskittimen/väyläohjaimen kautta osaksi sairaala-alueen kulunvalvontajärjestelmää.

3.8.12 Tilaohjelma

Uudisrakennuksen tilaohjelman mukainen laajuus on 2 875 ohm² ja tavoitebruttoala on 5 444 brm².

Tilaohjelma on liitteenä 3.

3.8.13 Elinkaarianalyysi ja ilmastotavoitteet

Tässä hankkeessa elinkaaren ilmastovaikutusarvioinnit tehdään suunnittelun eri vaiheissa siten, että alkuvaiheessa tehtävien arviointien pohjalta voidaan energialuokan lisäksi asettaa jatkossa myös tarkempia ilmastotavoitteita.

Hankkeen E-lukutavoite on 235 kWhE/m²*a. E-lukutavoite saavutetaan talotekniikan energiatehokkailta ratkaisuilta, lämpöpumpputekniikkaa hyödyntämällä ja aurinkosähkön tuotannolla. Rakennuksen hankesuunnitteluvaiheen tavoite-energiatarkennan mukainen energian tarve on sähköenergia: 442 MWh/a, lämpöenergia: 500 MWh/a, jäähdytysenergia: 37 MWh/a.

Hankkeen Ympäristöministeriön ilmastoselvityksen luonnoksen (06/2021) mukainen hiilijalanjälkitavoite on 24.75 kg CO₂e/m²/a. (-25 % perusratkaisusta).

Sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden lisäksi on rakennuksen suunnittelussa otettava huomioon rakenteiden ja materiaalien teknistaloudellinen kestävyys.

Käytettävien materiaalien tulee olla kierrätettäviä. Tilojen suunnittelun yhtenä lähtökohtana on mahdollisuus muunneltavuuteen käyttötarkoitusten jatkoissa mahdollisesti muuttuessa.

3.9 Ulkotilat

Ulkoilu on keskeinen osa osaston päiväohjelmaa. Potilaille tulee mahdollistaa turvallinen ulkoilu myös silloin, kun vointi on huonompi (esim. hoitokäsi turvasolussa). Ulkoilutilojen tulee olla virikkeellisiä ja houkutella potilaita raittiiseen ilmaan. Potilaiden intymiteettisuoja tulee varjella myös ulkoilutilanteissa. Hoidon kannalta on tärkeää, että potilaiden ulkoilu onnistuu mahdollisimman sujuvasti ja turvallisesti.

Potilaat eivät uudisrakennuksessa tupakoi sisätiloissa, vaan ainoastaan ulkona, käytännössä joko ulkoilualueella tai parvekkeella. Henkilökunta ei tupakoi sairaalassa, ei sairaalan tiloissa eikä sairaala-alueella.

Evakuointitilanteissa aidatut ulkoilupiha- ja pelastussuunnitelman mukaisia kokoontumisalueita, joten osaston hätäpoistumistien tulee johtaa aidatulle ulkoilupihalle.

Valtakunnallisesti arvokkaalla alueella oleva puistomainen miljöökokonaisuus tulee säilyttää eikä alueen kulttuurihistoriallista arvoa saa vaarantaa.

3.9.1 Parvekkeet

Parvekkeita tulee uudisrakennukseen vähintään 5 kpl: jokaiselle osastolle oma parveke sekä lisäksi molempiin turvasoluihin omat parvekkeet. Jos osasto on maan tasolla, parvekkeen voi korvata esim. aidatulla terassilla.

Parvekkeet varustetaan tupakointimahdollisuudella, mutta parvekkeen tulee olla myös muussa virkistämiskäytössä.

Potilas käyttää vain oman osaston tai turvasolun parvekettä. Parvekkeelta voi olla näköyhteys osaston omalle ulkoilualueelle. Osaston parveke tulee sijoittaa mieluiten siten, että siitä ei ole näköyhteyttä muille parvekkeille. Parvekkeiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon riittävät turvallisuusratkaisut ja mm. hälytysjärjestelmien peittävyys myös parvekkeilla tulee varmentaa. Parvekkeelle on saatava hyvä näköyhteys osaston sisältä, jotta kaikkea valvontaa ei tarvitse suorittaa olemalla mukana parvekkeella.

3.9.2 Kävelypiha ja ulkoilu

Myös ulkoilualueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon riittävät turvallisuusratkaisut. Alueiden tulee olla aidattuja ja helposti valvottavia. Kävelypihan tulee olla riittävän iso, jotta potilaat voivat ulkoilla ja virkistäytyä osastohoidon aikana. Pihalla tulee olla myös virikkeitä ja aktiviteetteja, jotka houkuttelevat

liikkumaan ja nauttimaan raittiista ulkoilmasta. Pihossa voi olla eroa esim. varusteluissa tai virikkeissä. Kahden pihan välissä on kuitenkin oltava aita (korkeus 4,5 m) ja kasvillisuutta näkösuojana.

Reitin osastolta kävelypihalle tulee olla turvallinen ja riittävän väljä, jotta potilas voidaan turvallisesti saattaa ulkoilemaan. Parhaiten tämä toteutuu, jos osasto on samassa tasossa ulkoilun alueen kanssa ja jokaisella osastolla on oma aidattu ulkoilun alue. Jos osasto ei sijaitse maan tasossa tarvitaan hissi, jolla pääsee turvallisesti kävelypihalle. Hissi on kokemusperusteisesti portaita turvallisempi kulkuyhteys.

U-rakennuksen nykyinen suuri kävelypiha on ajateltu jakaa kahteen osaan siten, että U-rakennuksen oma ulkoilun alue rajoittuisi pohjoisosaan ja eteläosaan tulisi esim. uusi ulkopielialue pienpelejä varten koko sairaalan potilaiden käyttöön. Näin ollen uudisrakennuksen potilaitten tulisi päästä siirtymään omilta ulkoilun alueiltaan U-rakennuksen nykyisen suuren kävelypihan eteläosaan.

Erityisesti naisten osaston ja heidän ulkoilun alueensa suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon, että U-rakennuksen itäisellä julkisivulla potilashuoneiden ikkunat ovat uudisrakennukselle osoitetun rakennusalueen suuntaan, ja että U-rakennuksessa todennäköisesti jatkossakin hoidetaan pääsääntöisesti miespotilaita.

3.9.3 Liikenne ja pysäköinti

Tavoitteena on saada henkilöautoliikenne pois suojeltavien rakennusten muodostaman keskialueen sisältä.

Alueen pysäköintialueet pyritään siirtämään pois alueen keskiosalta, jolloin autoliikenne keskialueella saadaan vähenemään ja jalankulku sekä pyöräily turvallisemmaksi.

Alueella tarvitaan voimassa olevan asemakaavan mukaan käytetyn kerrosalan perusteella 107 autopaikkaa (1ap/200m² yleisiä tiloja ja 1ap/85m² asuntoja varten). Autopaikkamäärä sisältää uudisrakennuksen tarvitsemat autopaikat. Alueelle tulee suunnitella 90 uutta autopaikkaa ja 10 uutta polkupyöräpaikkaa.

Pysäköintialueiden sijoittelussa, jäsenöinnissä ja pintarakenteiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristö. Suuret yhtenäiset alueet tulee rajata istutuksin ja niiden hulevesien hallintaan (kilpailualue on hulevesien imeytymisalue) ja johtamiseen tulee kiinnittää erityistä huomioita.

3.10 Rakennustalous

Uudisrakennuksen kustannukset on arvioitu Haahtelan TAKU -ohjelman tavoitehinta- arviona hintatasossa 1/2022 (94,0).

Hankkeen rakennuskustannusten tavoitehinta ilman kalusteita, väistö-, ja muuttokustannuksia (hintatasossa 94,0, 1/2022) on 28,6 milj.€ (alv 0 %), 5 253 €/brm² (alv 0 %).

4. Arvosteluperusteet

Tuomaristo tulee arvostelussaan painottamaan seuraavia seikkoja:

- Arkkitehtonista laatua ja kokonaisuutta
- Uudisrakennuksen ja piha-alueiden liittymistä historialliseen ja puistomaiseen ympäristöön
- Ehdotuksen kehityskelpoisuutta ja rakennuksen muuntojoustavuutta niiden tilojen osalta, joissa se on mahdollista

- Sisätilojen toimivuutta ja tehokkuutta
 - hoitoympäristön monipuolisuutta ja viihtyisyyttä, sujuvuutta ja turvallisuutta potilaiden ja henkilökunnan kannalta
 - turvallisuusriskiä aiheuttavien kulkuyhteyksien minimointia
 - sujuvaa yhteyttä osastoilta ulkotiloihin
- Ulkotilojen toimivuutta ja viihtyisyyttä
 - pihapiirin rauhallisuutta ja puistomaista laatua
 - ulkotilojen virikkeisyyttä, houkuttelevuutta liikkumiseen ja omaehtoiseen toimintaan
 - ulko-oleskelutilojen sijoittelua ja valvottavuutta
 - turvallisia, sujuvia liikenne- ja pysäköintijärjestelyjä
- Teknitaloudellisen ratkaisun onnistuneisuutta
 - tavoitteiden mukaista mitoitusta ja kokonaistaloudellisuutta, niin toteutuksen kuin elinkaarikustannustenkin osalta
 - rakennusratkaisujen, käytön ja ylläpidon kestävä kehityksen mukaisuutta ja elinkaaritalloudellisuuteen tähtääviä ratkaisuja

Kokonaisratkaisun ansioita pidetään tärkeämpinä kuin osaratkaisujen tai yksityiskohtien virheettömyyttä.

5. Kilpailuprosessi

5.1 Aikataulu

Kilpailu alkaa	29.6.2022
Seminaari klo 10 Vaasassa	29.6.2022
Kilpailijoiden kysymykset viimeistään	9.8.2022
Kysymykset ja vastaukset kilpailijoille viimeistään	15.8.2022
Kustannustarkastelu, ehdotusten välinäyttö	8.9.2022
Kustannustarkastelujen palautus kilpailijoille	22.9.2022
Ehdotusten sisäänjättö	21.10.2022
Tuloksen julkistaminen	14.12.2022

5.2 Ohjelma-asiakirjat

Kilpailun ohjelma-asiakirjoina toimii tämä kilpailuohjelma ja seuraavat liitteet:

Liite 1	Pohjakartta (A3, pdf-tiedosto)
Liite 2	Pohjakartta (dwg-tiedosto)
Liite 3	Tilaohjelma (pdf)
Liite 4	Vanhan Vaasan sairaala-alueen kehittäminen, tiekartta 28.10.2020/1.4.2022, Senaatti (pdf)
Liite 5	Vanhan Vaasan sairaala, Rakennushistoriallinen selvitys, NAC Arkkitehdit Oy, 2020 (pdf)
Liite 6	Rakennukset U ja F piirustukset (pdf, dwg): <ul style="list-style-type: none"> 6.1 Rakennus U (pdf) 6.1.1 ARF29001.dwg 6.1.2 ARF300001.dwg 6.1.3 ARF300002.dwg 6.1.4 ARF300003.dwg 6.1.5 ARF300004.dwg 6.2 Rakennus F.pdf 6.2.1 ARF 29001.dwg

	6.2.2 ARF 29002.dwg
	6.2.3 ARF 29003.dwg
	6.2.4 ARF 29004.dwg
	6.2.5 ARF 30001.dwg
	6.2.6 ARF 30002.dwg
	6.2.7 ARF 30003.dwg
	6.2.8 ARF 30004.dwg
Liite 7	Ilmakuvia alueesta (13 kpl, pdf):
	7.1 Ilmakuva alueesta 2021.pdf
	7.2 Kopteri stilli (1)-HR.jpg
	7.3 Kopteri stilli (2)-HR.jpg
	7.4 Kopteri stilli (3)-HR.jpg
	7.5 Kopteri stilli (4)-HR.jpg
	7.6 Kopteri stilli (5)-HR.jpg
	7.7 Kopteri stilli (6)-HR.jpg
	7.8 Kopteri stilli (7)-HR.jpg
	7.9 Kopteri stilli (8)-HR.jpg
	7.10 Kopteri stilli (9)-HR.jpg
	7.11 Kopteri stilli (10)-HR.jpg
	7.12 Kopteri stilli (11)-HR.jpg
	7.13 Kopteri stilli (12)-HR.jpg
Liite 8	Maantasokuvia alueelta (19 kpl, pdf)
Liite 9	Tilaohjelman vertailu ja laajuustaulukko (xlsx)
Liite 10	Tutkimuskartta (pdf)

Täydentävät liitteet:

- Hankesuunnitelma (tekstiosa)
- Tontinkäyttösuunnitelma
- Perustamistapalausunto
- Energiatehokkuus ja hiilijalanjälki
- Keittiösuunnitelmamalli

Yleis- ja asemakaava:

<https://kartta.vaasa.fi>

SAFAn kilpailusäännöt:

https://www.safa.fi/wp-content/uploads/2021/11/2021_kilpailusaannot-FI.pdf

5.3 Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailijoilla on mahdollisuus pyytää ohjelmaa koskevia selvityksiä ja lisätietoja ilmoittautumisvaiheessa ja kilpailun aikana. Kysymykset jätetään kilpailun vaihtolovelvolliselle sihteerille 9.8.2022 klo 12.00 mennessä osoitteeseen: antti.pirhonen@planest.fi. Viestin aiheeksi on laitettava ”Vanhan Vaasan sairaala”

Määräaikaan mennessä esitetyt kysymykset sekä kilpailun järjestäjän niihin antamat vastaukset julkaistaan Buildercom -projektipankissa lisäkirjeenä viimeistään 15.8.2022.

5.4 Kilpailuseminaari

Kilpailun järjestäjä esittelee kilpailutehtävää valituille suunnitteluryhmille ke 29.6.2022 alkaen klo 10 kilpailualueella järjestettävässä seminaarissa (osoite: Vanhan Vaasan sairaala, Vierinkiventie 1, 65380 Vaasa). Jokaisesta suunnitteluryhmästä vastuullisen arkkitehtijäsenen on osallistuttava kilpailuseminaariin.

5.5 Tuomaristo

Tuomaristoon kuuluvat:

Puheenjohtaja Jari Auer, arkkitehti SAFA, asiakaspäällikkö, Senaatti
Paula Frank, arkkitehti SAFA, rakennustarkastaja, Vaasan kaupunki
Asko Hakala, osastonhoitaja, projektivastaava, VVS
Marko Jalkanen, RA, aluepäällikkö, Senaatti
Erkki Kivilinna, ylilääkäri, VVS
Pirjo Takala, johtava lääkäri, VVS

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:
Simo Freese, arkkitehti SAFA

Kilpailun vaihtoehtoisena sihteerinä toimii Antti Pirhonen, arkkitehti SAFA, Planest Oy.

Tuomaristo on oikeutettu lisäksi kuulemaan tarpeelliseksi katsomiaan muita asiantuntijoita. Kilpailuehdotusten soveltuvuudesta historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön kuullaan Museovirastoa ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta.

Asiantuntijat ja sihteeri eivät osallistu päätöksentekoon eikä heillä ole oikeutta osallistua kilpailuun.

6. Palkkiot ja toimet kilpailun päätyttyä

6.1 Palkkiot

Kullekin kilpailuun osallistuneelle ja hyväksytyyn kilpailuehdotuksen jättäneelle kilpailuun kutsutulle työryhmälle maksetaan palkkiona 30 000 euroa + alv. Palkkio on veronalaista tuloa. Palkkio maksetaan Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn kautta, joka pidättää siitä 7 % kulujaan varten.

6.2 Kilpailun ratkaisu ja tuloksen julkistaminen

Tuomaristo valitsee kilpailuehdotuksista voittajiksi kaksi parhaiksi arvioitua ehdotusta ja antaa suosituksensa kilpailun tuloksen perusteella.

Kilpailun tuloksesta ilmoitetaan välittömästi voittajille luottamuksellisesti, sekä kilpailun ratkaisemisesta muille työryhmille. Kilpailun tulos paljastetaan julkistamistilaisuudessa. Kaikki kilpailuehdotukset ja arvostelupöytäkirja ovat esillä julkistamistilaisuudessa.

Kilpailun tulokset julkaistaan Suomen Arkkitehtiliiton julkaisukanavissa. Lisäksi kilpailun tulos ja arvostelupöytäkirja julkaistaan Senaatti- kiinteistöjen verkkosivuilla www.senaatti.fi.

6.3 Jatkotoimet kilpailun päätyttyä

Tuomaristo valitsee kilpailuehdotuksista voittajiksi kaksi parhaiksi arvioitua ehdotusta. Tuomaristo tulee antamaan suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.

Suunnittelukilpailun voittajien kanssa voidaan tehdä palveluhankintasopimus hankintalain (1397/2016) 40 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaisesti. Kilpailun järjestäjä käy kahden parhaaksi valitun ehdotuksen tekijöiden kanssa yhteistyö- ja sopimusneuvottelut kilpailuehdotusten jatkokehittämisestä, joka tehdään

yhteistyössä tilojen käyttäjien ja omistajan kanssa. Jatkokehittämisestä maksetaan erillinen, saman suuruinen palkkio molemmille suunnitteluryhmille. Jatkokehitysvaiheen jälkeen tehdään päätös toteutettavasta suunnitelmasta. Toteutettavaksi valitun suunnitelman laatineen suunnitteluryhmän kanssa tilaaja neuvottelee hankkeen suunnittelusopimukset.

Tavoiteaikataulun mukaan suunnittelu on tarkoitus käynnistää mahdollisimman nopeasti kilpailun päätyttyä. Rakentaminen pyritään aloittamaan kesällä 2023, ja rakennuksen tavoitteellinen valmistumisajankohta on kesällä 2025.

6.4 Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus kilpailuehdotuksiin tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijälle. Lisäksi kilpailun järjestäjällä on oikeus julkaista ehdotukset kilpailun verkkosivulla. Mahdollisen toimeksiannon saaneella on oikeus käyttää hyväkseen muiden kilpailuehdotusten aiheita ja ideoita tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kilpailun järjestäjällä ja SAFalla on oikeus julkaista kilpailuehdotusten materiaalia korvauksetta. Julkaisun yhteydessä mainitaan aina kyseisen ehdotuksen tekijä.

7. Ehdotuksen laadinta ja sisäänjätö

7.1 Kustannusten väliarviointi

Kilpailun aikana järjestetään rakentamiskustannuksia koskeva kustannusten väliarviointi, jonka tavoitteena on varmistaa, että kaikki kilpailuun jätettävät ehdotukset ovat toteutettavissa kilpailun järjestäjän antamassa kustannuspuitteessa ja siten keskenään vertailukelpoisia.

Kustannustarkistusta varten kilpailijoiden tulee palauttaa alustavat luonnokset kilpailuehdotuksesta: asemapiirros, pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset dwg-tiedostoina ja tilaohjelman vertailu ja laajuustaulukko xlsx-tiedostona.

Väliarviointimateriaali on toimitettava 8.9.2022 aikana sähköisesti Buildercom-projektipankkiin.

Luonnosten perusteella ulkopuolinen kustannuslaskija arvioi, onko kilpailuehdotus toteutettavissa annetun kustannuspuitteen mukaisesti. Kilpailijat saavat käyttöönsä yhteenvedon kustannustekijöistä ehdotuksen jatkokehittämisestä varten. Yhteenvedosta on mahdollista esittää kustannuslaskijalle kysymyksiä.

Välivaiheen kilpailuehdotuksia tai kustannuslaskelmia ei anneta tuomariston tietoon eikä välivaiheen kustannustarkistus vaikuta kilpailuehdotusten arviointiin. Kustannuslaskenta uusitaan kilpailuehdotusten arvioinnin yhteydessä.

7.2 Ehdotuksen esitystapa

Kuvmateriaalina palautetaan luonnostasoiset suunnitelmat. Kilpailuehdotus toimitetaan sekä sähköisesti PDF-tiedostona, että tulostettuina plansseina.

Kilpailuehdotuksen kuvatiedostojen lisäksi palautettavaan sähköiseen aineistoon kuuluu: Täytetty tilaohjelman vertailu ja laajuustaulukko -tiedosto (xlsx) sekä selostus A4-sivuna (esim. word tai pdf)

Tiedostojen nimen alkuosan tulee olla ehdotuksen nimimerkki tai sitä vastaava lyhenne. Tiedostoista on poistettava tekijän tunnistetiedot.

1. Piirustukset ja tiedostot

Tulosteet tulee kiinnittää A1-kokoisille (594x841 mm) jäykille alustoille. Alustojen enimmäismäärä on 6 kpl. Mikäli pohjapiirustus ei mahdu A1-kokoiselle alustalle voidaan alustojen määrää näiltä osin lisätä.

Kilpailuehdotus tulee toimittaa yhtenä A1-kokoisista sivusta koostettuna PDF-tiedostona. Tiedoston koko saa olla enintään 30 Mt.

Planssien ja tiedostojen tulee olla saman sisältöisiä.

Asemapiirros 1:500 ja selostus

Asemapiirroksessa esitetään ja nimetään mittakaavaan soveltuvalla tarkkuudella uudisrakennuksen liittyminen ympäristöön, ympäröivät tiet ja reitit, piha-alueet ja niiden aktiviteetit sekä rajaukset, sisäänkäynnit, katokset ja suojat, kasvillisuus sekä arvioinnin kannalta tärkeimmät korkeusasemat. Lisäksi esitetään huollon ja jalankulun järjestelyt sekä pysäköinnille varatut alueet paikkamäärineen (polkupyörät ja autot). Uudisrakennus pihapiireineen esitetään kevyesti varjostettuna, valo lounaasta 45°.

Pohjapiirrokset 1:200

Pohjapiirrokset esitetään luonnosmaisesti jokaisesta kerroksesta. Ne varustetaan korkeusmerkinnöin ja esitetään leikkauksien paikat, merkitään tilojen ja tilaryhmien käyttötarkoitukset sekä mahdolliset muut käyttötarkoitusta selventävät merkinnät. Maantasokerroksen osalta esitetään liittyminen ulkotilaan.

Julkisivut ja leikkaukset 1:200

Esitetään arvostelun kannalta tarpeelliset julkisivu- ja leikkausluonnokset korkeusmerkintöineen ja julkisivumateriaaleineen sekä viereisten rakennusten luonnosmaiset hahmot. Julkisivut esitetään kevyesti varjostettuina; valon tulokulma maanpintaan nähden 45°.

Näkymäkuvat (3 kpl)

Esitetään vähintään kolme perspektiivikuvaa, joista yksi on sisätilasta, yksi esittää rakennuksen ulkoa maantasosta silmän korkeudelta (suunta kilpailijan valittavissa), yksi esittää rakennuksen yläviistosta kilpailijan määrittelemästä pisteestä katsottuna.

Ehdotusta havainnollistava muu kuvamateriaali

Kilpailija voi halutessaan esittää ratkaisun luonnetta kuvaavia ideakuvia (leikkauksia, aksonometrioita, vinjettipiirroksia) sisä- ja ulkotilojen järjestelyistä harkitsemassaan laajuudessa alustojen enimmäismäärän puitteissa.

DWG-tiedostot

Kustannustarkistusta varten kilpailijoiden tulee palauttaa seuraavat piirustukset dwg-muodossa: asemapiirros, pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset.

2. Selostus

Selostuksessa kuvataan sanallisesti mm. kilpailuehdotuksen kokonaisidea ja rakentamisen periaatteet. Selostus jätetään PDF- tai word-muodossa.

3. Tilaohjelman vertailu ja laajuustaulukko

Annetulle excel-pohjalle (liite 9) täytetty kilpailuehdotuksen mukaisten tilojen vertailu tilaohjelmaan ja sen laajuustaulukko.

4. *Nimidokumentin palautus*

Kilpailu on salainen. Kilpailuehdotuksen jokainen asiakirja on varustettava kilpailijan valitsemalla nimimerkillä eikä aineistosta saa käydä ilmi muita tekijätietoja. Myös tiedostojen nimestä on käytävä ilmi ehdotuksen nimimerkki.

Kilpailuehdotuksen mukana toimitetaan tekijätiedot erillisenä tiedostona, josta ilmenee:

- ehdotuksen nimimerkki
- ehdotuksen laatineiden suunnittelijoiden nimet
- ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat
- yhteystiedot (yksi sähköposti ja puhelinnumero)

7.3 Ehdotuksen sisäänjätö

Kilpailuaika päättyy 21.10.2022 klo 15.00 (Suomen aikaa). Kukin kilpailijaryhmä voi jättää vain yhden ehdotuksen.

Kilpailuehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä sähköisesti Buildercom -projektipankkiin. Sähköinen tarjouskyselyalusta sulkeutuu määräpäivänä annettuna kellonaikana.

Lisäksi kilpailuehdotuksen tulostetut planssit on toimitettava määräaikaan mennessä alla olevaan osoitteeseen tai jätettävä todistettavasti viimeistään saman päivän aikana postin tai muun kuljetuslaitoksen kuljetettavaksi, jolloin ehdotusten on oltava perillä viikon kuluessa.

Senaatti-kiinteistöt / Kirjaamo PL 237 (Lintulahdenkatu 5 A) 00531 Helsinki

Lähetyksen päälle on merkittävä nimimerkki sekä ”Vanhan Vaasan sairaala, arkkitehtuurikilpailu”.

Kilpailun järjestäjä huolehtii kilpailusalaisuuden säilymisestä kilpailutöiden vastaanottamisen yhteydessä.

Kilpailun järjestäjä hylkää kilpailuehdotukset, jotka ovat saapuneet myöhässä. Lisäksi järjestäjä voi hylätä ehdotukset, joissa on puutteita tai jotka eivät täytä tässä asiakirjassa esitettyjä vaatimuksia.

Tuomaristo